

Č. 8581.

Živnostenské právo: * Dispens od průkazu dostatečného všeobecného vzdělání podle § 1, bodu 2. vl. nař. č. 71/26 pro živnost soukromého zprostředkování udělití nelze.

(Nález ze dne 2. května 1930 č. 165/29.)

V ě c: Emil F. v D. proti ministerstvu obchodu o dispens od průkazu způsobilosti.

V ý r o k: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

D ů v o d y: Podáním z 26. srpna 1927 žádal st-l za udělení dispense od průkazu, že s úspěchem vychodil poslední třídu měšťanské školy, za tím účelem, aby mohl nastoupiti a samostatně provozovati soukromé zprostředkování podle zák. č. 203/25. Nař. rozhodnutím zamítlo min. obch. v pořadu instančním tuto žádost s odůvodněním, že dispens od tohoto průkazu není vůbec přípustna.

O stížnosti nss uvážil:

Zákonem č. 203/25 byly některé obory soukromého zprostředkování prohlášeny za živnost koncesovanou ve smyslu živn. řádu. K nastoupení této živnosti byl v 2. odst. § 1 předepsán mimo jiné také průkaz dostatečného všeobecného vzdělání. V § 5 byla pak vláda zmocněna vydati nařízením podrobnější ustanovení o všeobecném vzdělání žadatelů o koncesi. Předpisy ty byly vydány vl. nař. č. 71/26, v jehož § 1 odst. 2 jest nařízeno, že průkaz dostatečného všeobecného vzdělání podává žadatel aspoň vysvědčením, že s úspěchem vychodil poslední třídu školy občanské (měšťanské).

V daném případě doznává st-l, že občanskou (měšťanskou) školu nenavštěvoval a domáhá se dispense od průkazu řečeného všeobecného vzdělání. Ta mu však byla odepřena. Stížnost prohlašuje názor žal. úřadu, jakoby nebylo přípustno udělití žádanou dispense, za nesprávný.

Dle 2. odst. § 23 a) živn. řádu jest dispens od průkazu způsobilosti k nastoupení a samostatnému provozování koncesovaných, průkazem způsobilosti vázaných živností, vyjmouc živnosti stavební (§ 23 a) odst. 3), přípustna dle analogie předpisů platných pro živnosti řemeslné (§ 14 c). Dle § 14 c) odst. 1 lze prominouti předložení průkazu způsobilosti takovým uchazečům, kteří jsou majiteli řemeslné nebo průkazem způsobilosti vázané živnosti koncesované, a chtějí přejíti k jiné živnosti příbuzné nebo současně živnost příbuznou provozovati. O tento případ dispense tu vůbec nejde, neboť nejedná se o přechod k jiné živnosti příbuzné, ani o současné provozování příbuzných živností. Než nejde tu ani o další dva případy, kdy dispens může dle § 14 c) býti udělena. Nejde totiž ani o dispens od listu tovaryšského, resp. vysvědčení učebního a vysvědčení o vykonané zkoušce tovaryšské (§ 14 c) odst. 2.), ani o dispens od předložení pracovního vysvědčení, je-li zaměstnání jako pomocník nebo tovární dělník v příslušné živn. skupině jiným způsobem nade vší pochybnost prokázáno (§ 14 c) odst. 3).

St-1 domáhá se dispense od průkazu všeobecného vzdělání. Dlužno-li však dle 2. odst. § 23 a) při udělení dispense od průkazu způsobilosti pro koncesované živnosti obdobně užití předpisů platných pro živnosti řemeslné (§ 14 c), pak z tohoto znění zákona, zejména z výrazu »obdobně« plyne, že v těch případech, kdy lze udělit dispens od průkazu způsobilosti pro živnosti řemeslné, lze udělit dispens také pro živnosti koncesované, průkazu způsobilosti podrobené. Pro názor, že dispens, pokud jde o koncesované živnosti, lze udělit ještě v jiných případech, než které jsou uvedeny v § 14 c) živn. řádu, neposkytuje znění zákona opory. Udělení dispense jest výjimkou z předpisů o pravidelném podání průkazu způsobilosti, a nelze předpisy tyto analogicky rozšiřovati na případy, které nejsou v živn. řádě uvedeny. Z toho pak plyne, že zákonodárce, kdyby byl zamýšlel pro živnosti koncesované stanovit ještě další případy dispense, než jsou stanoveny v § 14 c) pro živnosti řemeslné, nebyl by mohl naříditi, že dlužno obdobně užití předpisů platných pro živnosti řemeslné (§ 14 c), nýbrž byl by musil přípustnost dalších případů dispense zvláště vysloviti.

Jest tedy stížnost bezdůvodna.

Č. 8582.

Pojištění pensijní: * Předpokladem pro založení pojistné povinnosti podle § 1 pens. zák. není, aby práce, k nimž se zaměstnanec služební smlouvou zavázal, byly jím skutečně také vykonávány.

(Nález ze dne 3. května 1930 č. 7312.)

V ě c: Všeobecný pensijní ústav v Praze (taj. Dr. Frt. Klučina) proti ministerstvu sociální péče o pensijní pojištění.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Zem. úřadovna I. Všeob. pens. ústavu v Praze prohlásila výměrem ze 3. března 1926, že Rudolf G. ve svém zaměstnání u firmy MUDr. Emil S. v D. jest od 15. ledna 1925 povinen pojištěním podle zák. č. 89/20. Námitkám, jež proti výměru tomu podala jmenovaná firma, vyhověla zsp v Praze a zrušivši v odpor vzatý výměr, vyslovila, že Rudolf G. od 15. dubna 1926 pens. pojištění nepodléhal. Odvolání, které z rozhodnutí toho podal Rudolf G. a Zem. úřadovna I. Všeob. pens. ústavu v Praze, nevyhovělo min. soc. péče nař. rozhodnutím z těchto důvodů: Podle § 1 odst. 1 a 2 pens. zák. jsou předpoklady pojistné povinnosti služební poměr a skutečný, kvalifikovaný způsob zaměstnání. Rudolf G. zavázal se sice smlouvou ze 7. dubna 1924 ke konání určitých služeb pro firmu jako správce její pražské filiálky, jejíž zřízení však se neuskutečnilo, takže podle vlastního udání vůbec žádné činnosti nevykonává. Nebyly tedy v daném případě splněny oba předpoklady § 1 pens. zák., neboť pouhá existence služ. smlouvy, bez skutečného zaměstnání a konání prací, k nimž se zaměstnanec smlouvou zavázal, nemůže založiti pojistné povinnosti.